

EL LLIBRE PARLAT

Dins l'ensenyament i l'esplai personal són d'agrair les innovacions que faciliten una millor comprensió i un abast més gran de la cultura. La imatge ha entrat com una allau en aquest segle i, qui més qui menys ha reflexionat sobre el paper de la televisió, el cinema, el còmic, la foto-novel·la, el vídeo, etc., però el so, tan al nostre costat i tan oblidat...

Crec que era a la passada Fira del Llibre tot remenant en les cada vegada més escasses "novetats" antigues de la Catalònia, l'Editorial Catalana, Ibero Americana de Publicaciones, Gustau Gili, etc., que els llibreters de vell oferien al Passeig de Gràcia em vaig trobar amb l'agradable sorpresa d'un estand dedicat als "cassettès" amb una plena participació literària. Tot seguit vaig recordar aquell llibre-cassette de Salvador Escamilla "Nadals a la memòria" (Ed. Pòrtic) on aplega al costat d'unes típiques memòries escrites uns documents auditius de personalitats que van passar pel seu programa de ràdio de tanta audiència i tanta eficàcia per la normalització de la llengua, també se'm va venir de cop el cassette que va regalar "L'Avenç" als seus subscriptors amb "La veu d'en Macià" i la història de Catalunya "Temps passat, notícia d'avui" que va escriure M. A. Capmany i es van difondre en 48 cintes després de la seva emissió radiofònica.

LA POESIA

Totes aquestes dades em venien a tomb en observar com una empresa de Madrid, **Fidias**, havia llençat al mercat una bona colla de cintes amb temes sobretot poètics per tenir una penetració efectiva al camp de l'ensenyament com una ajuda pel professor a la manera d'il·lustració fonètica. Així "Veinte poemas de amor y una canción desesperada" de Pablo Neruda, "La tierra de Alvar González" d'Antonio Machado, "Poesía trovadoresca y pastoril, siglos XIV al XVII", etc. y també diverses antologies: Blas de Otero, "Poesía Andaluza", "El agua en la poesía española", etc., sense oblidar una mostra de Catalunya amb "Lírica catalana contemporània" amb la magnífica veu de Núria

Esper que tan bé o fa en català, com aquest títol citat, o bé en castellà: "Núria Esper", una antologia que no precisa títol, només el nom de la recitadora, la rapsoda, l'actriu, nom a reclam i esquer pels desitjosos d'escoltar poesia. I no és només l'esplèndida labor de **Fidias** la que cal remarcar, d'altres empreses també hi han esmerçat el seu esforç: "Poetas andaluces de ahora" (**Ariola**), etc.

Recentment **Sontex** ha nascut amb aquesta finalitat de divulgar en cassette obres literàries d'autors catalans, al costat de les altres sèries d'aprenentatge i pràctica d'idiomes amb l'oida d'obres en versió original anglesa, francesa, etc., de Cooper, Poe, Twain, Dickens, Doyle, etc., així podem deixar constància de "L'auca del senyor Esteve" de Santiago Russinyol, "Solitud" de Víctor Català, "Narracions i Contes" de Salvador Espriu, "Una curiositat americana i altres contes" de Pere Calders, etc. Però la iniciativa no deu haver tingut el ressò que es mereix per la manca d'atenció de crítica, professors, etc., per què no han aparegut que sàpiguem més títols que tanta falta fan als mestres i professors que han de disposar d'eines àgils, amenes i útils per les seves classes de llengua, literatura, etc.

L'ACOMPANYAMENT AUDITIU

I bo, tan **Fidias**, a un nivell ben ampli amb una estructuració plena i

Amb les cassetes ja es pot aprendre català.

una distribució efectiva, com **Sontex** en una vessant més limitada al nostre entorn suggereixen tot un cúmul de possibilitats que cal aprofundir i utilitzar. El llibreter que, per exemple, dedica la seva part externa de l'establiment a un tema, pensa essencialment en la imatge, però s'ha meditat mai en un acompanyament auditiu que no sigui la vulgar música ambiental, o "disco" o clàssica? Imposar uns gustos, delimitar unes idees, divulgar unes novetats, promocionar uns autors, uns temes, en definitiva, fer d'enllaç i pont en el mercat de la cultura és ben fàcil quan s'han establert unes línies mestres operatives tant per la creació com per la distribució. En el terreny del so tot s'ho emporta la música, la cançó; la paraula nua, seca i despullada, és encara l'esforç d'uns il·lusionats promotors que cal que tinguin la seva transcendència social en tots els camps. I ni la discoteca ni la botiga de discos té lloc, coneixements o esperit per a recomanar poesia, teatre, novel·la, conte... parlat. La llibreria ara que les tertúlies a la mateixa ja semblen història passada torna, o pot tornar, a retrobar la veu col·lectiva gràcies als "cassettes", ajudar a aquesta iniciativa tot instal·lant aparells audiofònics, cas de no haver-n'hi, programant, dedicant-hi espai... és una iniciativa que serà d'agrair i no només pels professionals de l'ensenyament. Gairebé tothom que té cotxe ha d'anar alguna vegada sol i escoltar història, narrativa, poesia, etc., és també una manera ben alegre i pràctica de passar el viatge sense necessitat d'anar canviant d'emissora a la recerca d'un bon programa o d'escoltar la publicitat...

Els cassettes tenen un lloc en la vida actual en el qual predomina essencialment l'anglès i la música, donar pas al català i la cultura és també una bona labor d'aprofitar totes les possibilitats per realitzar auditivament allò que per algú pot tenir problemes de lectura per manca de costum o d'aprenentatge i sense oblidar el gran servei social per les persones privades de vista que tenen així l'oportunitat d'apropar-se a la cultura gràcies a la nostra vella amiga la veu.

Josep M. Figueres